

Rinze Ijbema - Marcus 14, 1-11.

[1] Laten we ons vanmiddag voorbereiden op Goede Vrijdag. Wanneer ben je klaar voor Goede Vrijdag? Dan gaat het natuurlijk over wie Jezus is en wie jij bent. Om met dat laatste te beginnen: jij bent een Nederlander. Vorige week verscheen het tienjaarlijkse onderzoek 'God in Nederland.' De conclusie is hard maar duidelijk: God is op zijn retour in Nederland. 14% van de mensen gelooft nog in Hem, maar 24% ontkent zijn bestaan glashard, terwijl 34% zegt dat ze het niet weten. En de rest, 28%, gelooft wel dat er iets is, maar iets is vanzelf niet God, de Vader van onze Heer Jezus Christus. Dus Nederland is niet echt klaar *voor* Goede Vrijdag. Nederland is eerder klaar *met* Goede Vrijdag. En jij? Ben jij klaar voor Goede Vrijdag?

Je zou dat onderzoek naar 'God in Nederland' ook hebben kunnen houden in Israël, in de tijd dat Jezus daar leefde. In Marcus 14 kom je ze tegen, de verschillende groepen van toen. Even op een rijtje: je hebt de vijanden van Jezus – en dat zijn er veel en dat zijn de mensen met macht, de hogepriesters en de schriftgeleerden, de geestelijke en politieke leiders. Daarnaast heb je de vrienden van Jezus, zijn volgelingen. Dat zijn er welbeschouwd niet zo veel. In Marcus 14 kom je de kerngroep van vrienden tegen in het huis van Simon-de-melaatse. En dan heb je zijn verrader, Judas. Hij is alleen, maar één verrader is al genoeg.

Jij weet vast waar je thuishoort op de kaart van kerkelijk Nederland. Maar heb je een idee bij welke groep je zou horen in Jezus' tijd in Israël? Natuurlijk ben je zijn verrader niet, niemand wil de verrader wezen. En een vijand wil je ook niet zijn, dus blijft over dat je bij zijn vrienden hoort... Maar volgens mij zitten daar nog wat haken en ogen aan. Kijk maar eens mee.

[2] Eerst maar over die vijanden. Wat mij als eerste opvalt is dat ze werkelijk vijandig zijn. Als je dat vergelijkt met Nederland nu, dan kom je geen groep 'vijanden van Jezus' tegen. Natuurlijk heb je als gelovige vandaag wel eens het gevoel dat ze een hekel aan je hebben omdat je gelooft en natuurlijk kun je D'66 beschuldigen van kerkje pesten, maar volgens mij is wat je dan tegenkomt vooral ongeïnteresseerdheid. Jezus, geloven, de kerk – het interesseert mensen gewoon niet. Die categorie van 34% agnosten, dat is gewoon één derde van de Nederlanders die zegt: geef mijn portie maar aan Fikkie. Ik pas. Dat was in de tijd dat Jezus bij ons was niet mogelijk. Dat je ongeïnteresseerd was. Je kon niet om Jezus heen. Dat zie je in al de verhalen over Hem: Hij heeft de bijzondere gave

om mensen diep te raken. Als Hij tegenover je staat, laat Hij je er niet mee weggelopen dat je je schouders ophaalt. **[3]** Als je Hem ontmoet, moet je wel kiezen. En zo is Hij aan zijn vijanden gekomen.

Nu zijn de vijanden van Jezus niet als vijanden van Jezus begonnen. In het begin waren ze ook nieuwsgierig geweest. In het begin stonden ze open voor wat Hij had te vertellen. Niet dat ze het automatisch met Hem eens waren, maar niet eens zijn is nog geen vijandschap. Kennelijk was een figuur als Jezus voor de leiders van het volk uit zijn tijd niet automatisch verdacht. Kennelijk sloot Hij ook aan bij hun verwachtingen. Voor hun waren dat zeg maar Bijbelse verwachtingen: Hij was een nieuwe profeet, zoals er meer waren geweest. Hij sprak van liefde en genezing, waar de oude boeken ook vol van waren. En ik denk dat Jezus vandaag net zo, zeg maar, mensen zou interesseren, mensen zou raken. Hoor eens, Hij heeft onze aandacht getrokken. Wat Hij zegt en wat Hij doet, Hij roept nog steeds een verlangen in je wakker, een verlangen naar een gave wereld.

Maar waar gaat het dan mis, dat geïnteresseerde mensen tot vijanden worden? Omdat Jezus je ook onrustig maakt. Het woord comfort zone bestond tweeduizend jaar geleden nog niet, maar het gevoel wel. En Hij haalt je er uit, uit die comfort zone van je. **[4]** Bijvoorbeeld de leiders van toen. Je had de groep die de tempelbusiness regelde: dat was hun door God gegeven positie. Totdat Jezus hoe langer hoe duidelijker maakt dat die hele tempel afgeschreven is. Je had natuurlijk de politici, en voor hen was dé vraag: kun je of kun je niet samenwerken met Rome. Totdat Jezus hoe langer hoe duidelijker maakt dat de echte vraag is of Hij de koning van de wereld is. Maar als je daar ja op zegt, dan ben je wel je positie kwijt, je zekerheid. En dat is nog zo. Niet hoe ik denk dat God is, maar hoe Hij laat zien dat God is, zo is God. Niet de schijnzekerheden waarop ik mijn leven bouw geven veiligheid, maar de onzekere gok dat je bij deze man écht veilig bent.

De leiders toen konden die sprong niet maken en werden zijn vijanden. En met dat ze zijn vijanden worden, worden ze ook oneerlijk. Ze hebben tegen de tijd van Marcus 14 wel door dat een normaal proces nu niet meer kan. Bij een zorgvuldig proces hoort dat er steeds een dag bedenktijd zit tussen de verschillende stappen, en dan kom je midden in de paasfeestweek terecht en dan valt het proces en de impact daarvan niet te managen, Dus bedenken ze een list. En dat blijkt te zijn: ze maken er een politieke kwestie van en schakelen de Romeinen in. En zo zijn ze klaar voor Goede Vrijdag. Natuurlijk wil ik niet dat jij op die manier klaar bent voor Goede Vrijdag. Maar ik denk dat het goed is om te zien hoe de Heer jou om een keus vraagt. Je kunt niet op een afstandje geïnteresseerd blijven kijken. Hij wil je Heer zijn en je God. Het overkomt mij zomaar dat ik dat weer kwijt ben. Maar

dan ben ik nog niet klaar voor Goede Vrijdag. Dan moet ik mij opnieuw bekeren en een volgeling van Hem zijn.

Maar als je dan kijkt naar de volgelingen van Jezus van toen, zijn vrienden dus, **[5]** dan zit je nog niet vanzelfsprekend goed. De vrienden: ze moeten toch hebben doorgehad dat er iets ging gebeuren, waar ze niet blij mee waren. Drie keer had Jezus de afgelopen tijd met zoveel woorden gezegd dat Hij zijn dood tegemoet ging. Dat moet toch tot hen zijn doorgedrongen? En van de groeiende vijandschap van de leiders: dat hebben ze toch doorgehad? De dreigende blikken, de boze woorden, de wegwerpgebaren in de richting van hun Meester... Zagen ze de schaduwen niet op hen afkomen? Maar we treffen ze aan bij Simon-de-melaatse, bij een feestmaal. **[6]** Het zou best kunnen dat Simon een melaatse is, die door de Heer was genezen. Goede reden voor een uitnodiging, lijkt mij dan. En ik was er graag bij geweest, en ik denk dat ik ook mee blij was geweest. Midden in alle dreiging en onzekerheid, een moment van samen zijn, een feestmaal. Maar zijn we klaar voor Goede Vrijdag? Ik geloof het niet. We zijn nog niet klaar.

Het feit dat één van ons, vrienden van Jezus, een verrader is... **[7]** Ik ga niet doen alsof jij, als jij er bij was geweest, Judas was geweest. Dat is het punt niet. Het punt lijkt me wel dat Judas duidelijk maakt dat dat het verschil tussen een vriend van Jezus en een vijand van Jezus zo klein is. Natuurlijk kun je uren proberen om Judas te begrijpen. Dat hij teleurgesteld was in zijn verwachtingen van wat Jezus ging doen. Dat hij zichzelf al als ridder van koning Jezus had gezien, maar dat nu alle seinen op rood stonden. Verzin het maar. Alles wat de Bijbel ons vertelt, is dat het om geld ging. Nog een keer: niemand zegt dat jij zomaar van vriend van Jezus in een verrader verandert. Maar dat de duivel maar zo'n klein achterdeurtje nodig heeft om van een vriend van Jezus een verrader te maken. Het tekent gewoon hoe wij in elkaar zitten en hoe kwetsbaar wij zijn. En ja, dan ben je klaar voor Goede Vrijdag: Judas gaat zijn meester, zijn vriend verraden... Maar hoe voorkom je dat? Hoe ben je goed voorbereid op wat er gaat gebeuren?

'Toen hij in Betanië in het huis van Simon [...] aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd.' Het gaat er niet om hoe ze heet, het gaat er om wat ze doet. Wat doet ze? Ze zalft Jezus. De vrienden van Jezus zijn kritisch: dat geld had ze beter aan de armen kunnen geven. Zoveel hebben we in drie jaar dan toch van Jezus geleerd: zijn boodschap van liefde en herstel. Toch blijken wij er weer net naast te zitten, en net er naast is hier helemaal er naast. Jezus ziet wat ze heeft willen doen: de laatste eer bewijzen aan iemand die gaat

sterven. Bij voorbaat zijn lichaam verzorgen, omdat haar Heer, haar vriend gaat sterven. **[8]** Één vrouw is klaar voor Goede Vrijdag. En Jezus ziet dat het goed is.

Wil je iets goeds voor Jezus doen? Laat Hem dan op Goede Vrijdag voor je sterven. Wanneer ben je klaar voor Goede Vrijdag? Wanneer je niet langer ontkent dat het nodig is en dat zijn dood de enige weg van liefde en herstel is. Wanneer je onder ogen ziet: Hij is het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt. Want dat is wie Jezus is. En wie ben jij? Mag Hij op Goede Vrijdag voor jou sterven? Je bent klaar voor Goede Vrijdag, als Hij voor jou mag sterven... **[9]**

Als jouw leven een beetje lijkt op dat van mij en dat van meer Nederlanders, dan is er van alles waar je druk mee bent. Man, wat moet je veel. Je moet goed voor jezelf zorgen, en natuurlijk voor de mensen om je heen. Je werk eist je aandacht, of je studie. Je moet een mening hebben over de partijverkiezingen in Amerika en over het Oekraïnerferendum in Nederland. Maar nu is het weer bijna Goede Vrijdag en volgens mij is het een goed moment om tegenover Jezus te komen staan. Laat het tot je doordringen dat al die drukte van je je ook, bewust of onbewust, kan afleiden van waar het echt om gaat en tussen jou en je Heer in kan komen staan. Kijk je Heer in de ogen en erken: uw dood is de enige weg van liefde en herstel. Uw dood geeft mij leven.

En als jouw leven een beetje lijkt op dat van meer gelovigen, dan is er ook in je geloof en in de kerk van alles waar je druk mee kunt zijn. Je kunt zorgen hebben over dat je als gelovige in Nederland bij een kleine minderheid hoort. Je kunt je zorgen hebben over keuzes die de kerk wel maakt of die de kerk niet maakt. Hoe ben je kerk vandaag, hoe ben je gelovig vandaag, wat verwacht de Heer van je? Laat het tot je doordringen dat al die vragen je ook, bewust of onbewust, kunnen afleiden van waar het echt om gaat. Kijk je Heer in de ogen en erken: uw dood is waar ons leven mee begint. Maak je zo klaar voor Goede Vrijdag.

Er is nog één ding in het verhaal van Marcus 14, wat me opviel bij het voorbereiden van deze preek. Dat is dat Jezus zei: **[10]** 'Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan deze vrouw verteld worden wat zij heeft gedaan.' Je begrijpt dat die laatste zin voor mij precies de reden is om over haar te preken. Als Jezus zelf zegt dat we haar niet moeten vergeten, dan zullen we aan haar terug denken en aan wat zij heeft gedaan. Bij deze. Maar wat me trof was dat Jezus het hier heeft over 'het goede nieuws dat verkondigd gaat worden.' Dat zegt Hij dus al bij voorbaat: zijn dood wordt goed nieuws.

Ik denk dat je als gelovige altijd het risico loopt om snel over Goede Vrijdag heen te stappen. Ergens is dat ook logisch, omdat het nu eenmaal na Goede Vrijdag Pasen werd: de Heer is opgestaan, de dood is verslagen, Jezus leeft en Hij regeert, glorie halleluja. En het is allemaal waar. Maar als, om zo te zeggen, Jezus wel voor je mag leven, maar niet voor je heeft mogen sterven, dan maak je een beeld van hem dat niet klopt met de werkelijkheid, dan ben je geen volgeling van Hem. Dus vraag ik je vandaag om na te denken over Goede Vrijdag en om daar klaar voor te zijn. De dood van Jezus maakt je het allerbelangrijkste duidelijk over wie jij bent en wie God is.

Maar wat er gebeurde op Goede Vrijdag is wel onderdeel van het goede nieuws, van het evangelie. Dat diepe verlangen in je, naar liefde, naar vertrouwen, naar gezien worden zoals je bent, je loopt het risico dat je dat allemaal op de verkeerde manier wilt bereiken: door liefde te kopen, door mensen te dwingen, door jezelf zo goed mogelijk te verkopen. Maar echte vrede vind je alleen wanneer je dat allemaal loslaat en je fundament zoekt bij Jezus en bij zijn liefde voor jou, tot in de dood.

De vijanden van Jezus zijn klaar met Hem. Ze gaan hun vijanden uit Rome inschakelen om met Hem af te rekenen. De vrienden van Jezus zijn de draad kwijt. Ze zien wat er gaat gebeuren, maar ze kunnen er niet bij of ze willen er niet bij. Één van hen gaat Hem verraden, maar ook alle anderen gaan Hem verlaten, verloochenen. Alle anderen? Één vrouw is klaar voor Goede Vrijdag. Zij erkent dat haar Heer moet sterven. En Jezus zag dat het goed was.

Amen.